

Brunata International A/S

Vesterlundvej 14
2730 Herlev
CVR-nr. 13410135

Årsrapport 01.05.2016 - 30.04.2017

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 28.09.2017

Dirigent

Navn: Lars M. Bojsen

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016/17	24
Koncernens balance pr. 30.04.2017	25
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016/17	28
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016/17	29
Koncernens noter	30
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016/17	37
Modervirksomhedens balance pr. 30.04.2017	38
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016/17	40
Modervirksomhedens noter	41
Anvendt regnskabspraksis	44

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Brunata International A/S
Vesterlundvej 14
2730 Herlev

CVR-nr.: 13410135
Stiftet: 01.08.1989
Hjemsted: Herlev
Regnskabsår: 01.05.2016 - 30.04.2017

Telefon: +4577777000
Hjemmeside: www.brunata.dk
E-mail: brunata@brunata.dk

Bestyrelse

Eva Fischer Hansen, Formand
Jens Peter Fischer Hansen, Næstformand
Christian Mariager, Næstformand
Keld Sørensen
Michael Gustav Brock
Fei Chen
Niels Jørgen Kornerup
Ole Ludvig Øland Hansen
Steen Holmberg Kofoed
Per Kenn Eriksson

Direktion

Keld Forchhammer, Koncerndirektør, CEO

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
Postboks 1600
0900 København C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.05.2016 - 30.04.2017 for Brunata International A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30.04.2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.05.2016 - 30.04.2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Herlev, den 14.09.2017

Direktion

Keld Forchhammer
Koncerndirektør, CEO

Bestyrelse

Eva Fischer Hansen
Formand

Jens Peter Fischer Hansen
Næstformand

Christian Mariager
Næstformand

Keld Sørensen

Michael Gustav Brock

Fei Chen

Niels Jørgen Kornerup

Ole Ludvig Øland Hansen

Steen Holmberg Kofoed

Per Kenn Eriksson

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Brunata International A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Brunata International A/S for regnskabsåret 01.05.2016 - 30.04.2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30.04.2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.05.2016 - 30.04.2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 14.09.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr.: 33963556

Thomas Frommelt Hertz
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.	2014/15 t.kr.	2013/14 t.kr.	2012/13 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	281.169	289.673	280.549	278.574	333.138
Bruttoresultat	149.336	166.102	126.330	148.582	177.017
Driftsresultat	5.077	10.698	(22.497)	5.000	15.675
Resultat af finansielle poster	3.203	(5.652)	(2.829)	(3.629)	(4.171)
Årets resultat	6.268	2.182	(24.607)	(687)	7.731
Samlede aktiver	98.005	120.157	137.701	147.581	194.228
Investeringer i materielle anlægsaktiver	617	2.227	3.650	2.745	506
Egenkapital inkl. minoriteter	33.024	29.378	24.186	42.841	43.943
Pengestrømme fra driftsaktivitet	17.857	21.107	(16.540)	(4.552)	29.613
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	7.106	(3.157)	6.558	13.260	(6.132)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	(33.629)	(11.672)	(4.764)	(9.451)	(2.316)
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	431	442	447	478	536
EBITDA	9.381	16.493	(17.827)	10.724	22.014
Nøgletal					
Bruttomargin (%)	53,1	57,3	45,0	53,3	53,1
Egenkapitalens forrentning (%)	20,1	8,6	(70,3)	(2,2)	11,4
Soliditetsgrad (%)	33,7	24,4	17,6	29,0	22,6
Overskudsgrad	1,8	3,7	(8,0)	1,8	4,7
Afkastningsgrad	4,7	8,9	(16,3)	3,4	8,1
EBITDA margin	3,3	5,7	(6,4)	3,8	6,6

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "A nbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtryk
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital inkl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital inkl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af ordinær primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens profitabilitet
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlige operationelle aktiver}}$	Virksomhedens afkast på investerede aktiver
EBITDA margin	$\frac{\text{EBITDA} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens rentabilitet

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Brunata-koncernens hovedaktivitet er udvikling, fremstilling, salg, servicering og aflæsning af målere til afregning af individuelt forbrug af fortrinsvis varme, vand og el. På basis af dette udarbejdes et forbrugs- og fordelingsregnskab til kunderne, ligesom der kan leveres data til brug for adfærdspåvirkning af forbrugerne i de enkelte lejligheder og data til brug for yderligere driftsoptimering af ejendommene som helhed.

Brunata foretager i stadigt større omfang aflæsningerne via fjernaflæsning med radiobaserede målere, idet denne teknologi muliggør, at udarbejdelsen af regnskaber kan foretages hurtigere og uden besøg i de enkelte lejligheder, ligesom fejl i driften af ejendommene via denne teknologi kan opdages omgående og dermed sikre hurtig afhjælpning og begrænsning af eventuelle skader.

Aktiviteterne udøves gennem tilknyttede selskaber og andre partnere. Produktionen af de benyttede målere og tilsvarende produkter foregår primært i Danmark.

Filialer:

Koncernen har følgende filialer i udlandet:

Brunata Norge, hjemsted Ski, Norge.

Usikkerhed ved indregning og måling

Det vurderes, at der ikke er nævneværdig usikkerhed ved indregningen og målingen af regnskabstal.

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2017 samt resultatet af koncernens aktiviteter for 2016/17 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat udgørende et overskud på t.kr. 6.268 anses for værende tilfredsstillende og udviser en vækst i forhold til regnskabsåret 2015/16 på ialt t.kr. 4.086. Omsætningen i regnskabsåret 2016/17 er dog lavere end året før, hvilket er et resultat af ændringer i Kroatien og Bulgarien. De kroatiske myndigheder stoppede subsidierne til fordelingsmålere, hvilket selvsagt betød en væsentlig tilbagegang i vores salg, og med en samtidig afståelse af vores forretning i Bulgarien, resulterede det i en lavere omsætning. Dette til trods leverede Brunata International a/s, som det fremgår af årsrapporten, et flot regnskab med markante forbedringer på alle andre niveauer.

Koncernen har i indeværende regnskabsår afviklet gæld for netto 33.629 t.kr., hvilket har været medvirkende til en væsentlig forbedring af soliditeten som nu udgør 33,7%.

Brunata International a/s har igennem 2016/17 haft stort fokus på udformning og eksekvering af virksomhedens strategi, som indebærer en forenkling og effektivisering af organisationen, fokus på den mest lønsomme del af den internationale vækst og en normalisering af det danske marked. Årets resultat er positivt påvirket af dette strategiarbejde og væksten kan primært tilskrives en vækst i omsætningen på de profitable markeder i kombination med en reduktion af omkostningerne på især personalesiden. Strategiarbejdet fortsættes fremadrettet mod 2020, og det er en klar forventning at udbyttet fra strategiarbejdet vil medføre en markant indtjeningsvækst.

Ledelsesberetning

Frugten af strategiarbejdet høstes ikke kun i form af forbedrede resultater; i tillæg til den kommercielle vækst og forbedrede omkostningsstruktur er der blevet implementeret og investeret i en række operationelle tiltag, herunder salg, optimering af processer, rutiner og metoder. Det har betydet væsentlige forbedringer af den samlede drift og stiller Brunata i en stærkere konkurrenceposition i de kommende år.

Organisatorisk har alle afdelinger været involveret i strategien, og vi har i løbet af året slanket organisationen og dermed fået en kortere kommandovej, hvilket har bevirket en mere åben og flad organisation med kortere vej fra ide til handling. Gennem en stærk performancekultur er kunden sat helt i centrum, og der er blevet leveret særdeles høj kvalitet i alle services.

For at sikre Brunata's evne til at tiltrække og fastholde de bedste medarbejdere, har udviklingen på HR området haft en høj prioritet. Der er investeret i uddannelse og styrket ledelse på tværs af hele organisationen.

Vores salgsafdeling har været i dialog med vores kunder om forventningerne til vores produkter, krav til vores services og præsentationen af disse. Igennem denne proces har vores produkter gennemgået en særdeles vigtig og givende udvikling der tilsammen med et øget markedsfokus bringer Brunata i en endnu stærkere, kommerciel position.

Forventet udvikling

Brunata international a/s forventer at fortsætte den positive udvikling, hvor løbende dialog med kundeme og nye serviceydelser til følge giver øget omsætning, bedre bruttomarginer og yderligere optimeringer, hvilket også fremover vil medvirke til en fortsat forbedring af koncernens drift og resultater.

Tilstedeværelsen af EU-direktivet (EED) i alle de europæiske lande forventes også at påvirke omsætningen positivt i de kommende regnskabsår, hvor lovgivningen implementeres endeligt.

Videnressourcer

Koncernen udvikler som nævnt sine services i form af forbrugsregnskaber og nye produkter på baggrund af aktuelle kundebehov i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning. Og der er derfor stort fokus på udvikling af kompetencer for erfarne medarbejdere samt tiltrækning af nye kompetencer.

Særlige risici

Det er ledelsens vurdering, at der ikke er særlige drifts- eller finansielle risici for koncernen.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Løsninger der gør en forskel

Brunata leverer løsninger, der gør det muligt for ejendomme at udnytte deres energiresourcer bedst muligt og derigennem bidrage til en grønnere verden. Gennem bedre udnyttelse af energien begrænses udledningen af både CO2 og spildevand.

For eksempel sikrer forbrugsmåling og afregning, at den enkelte forbruger hele tiden er opmærksom på sit forbrug og dermed løbende har et incitament til at begrænse det mest muligt. Brunatas løsninger opfattes således af omverdenen som miljørigtige, idet de som effekt har en begrænsning af forbruget af især olie, gas og vand – ressourcer, der efterhånden vil blive knapped på, og som ved forbrug skaber affald, der skal håndteres eller efterbehandles miljømæssigt korrekt for ikke at skabe nye miljøproblemer.

ISO certificering

Med sin miljøpolitik ønsker Brunata at systematisere og dokumentere miljøarbejdet, for så vidt angår de produkter og aktiviteter, Brunata beskæftiger sig med. Dette gælder forløbet lige fra udvikling og produktion af målere, montering og servicering af disse til den afsluttende bortskaffelse af de brugte målere eller dele heraf. Brunata har derfor truffet et aktivt tilvalg i forhold til at kunne fremstå som en grøn virksomhed. Det har vi gjort ved at lade os certificere i henhold til ISO 14001. Formålet med en ISO 14001 certificering er at skabe rammer der gør Brunata i stand til aktivt at være med til at beskytte miljøet, ligesom Brunatas løsninger har til formål at skabe opmærksomhed om energiforbruget.

Audit hos samarbejdspartnere

Brunata benytter sig i stigende grad af leverandører, og som en vigtig del af dette samarbejde er der opsat en auditplan der omfatter de 7 største leverandører. Der er i forbindelse med audit hos leverandører fokus på virksomhedens miljøhåndtering, og der vælges fortrinsvis leverandører, der er certificeret i henhold til ISO 14001.

Det er en vigtig parameter, at Brunata opnår øget opmærksomhed på miljøhåndteringen hos vores leverandører via ovennævnte audits. Det er vanskeligt at måle effekten af dette, men der er positive tilkendegivelser fra leverandørerne på, at Brunata også inddrager dette i de eksterne audits.

Brunata systematiserer og intensiverer miljøarbejdet. Vi vil ..

arbejde på at reducere brugen af miljøbelastende råvarer

forpligte os til at reducere energiforbrug og affaldsmængder målbart ved løbende proces- og produktionsoptimering

kommunikere og samarbejde internt og eksternt om de miljøspørgsmål, der knytter sig til vore produkter og aktiviteter

fremme ansvarsfølelsen hos medarbejderne i forhold til miljøet gennem medinddragelse i det certificerede miljøledelsessystem

sikre overholdelse af gældende lovgivning og myndighedskrav på miljøområdet

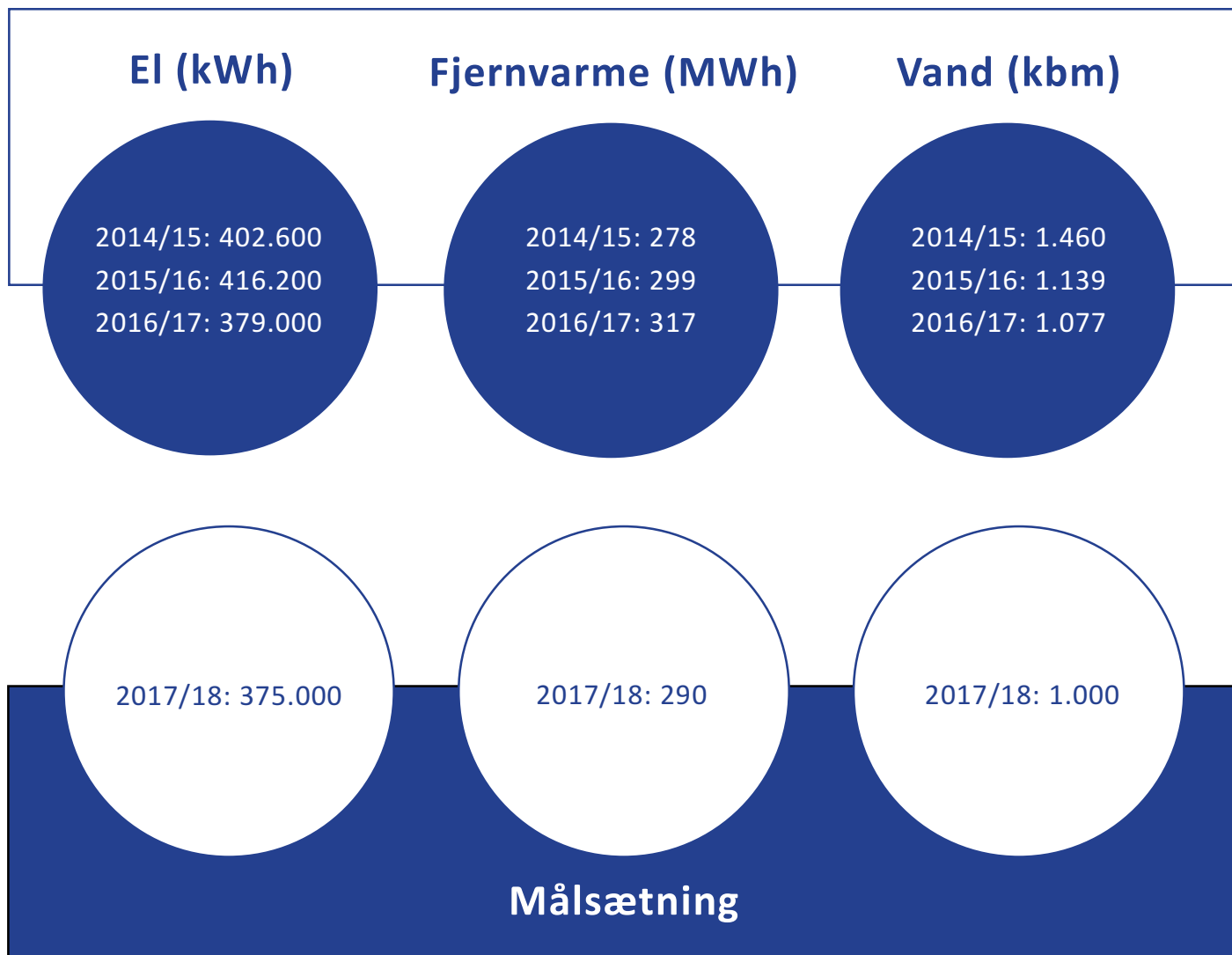
kildesortere vores affald, herunder bortskaffe gamle målere på forsvarlig vis

Reduktion i miljøbelastningen

Ved ovenstående initiativer har Brunata opnået en samlet reduktion i miljøbelastningen, men den opnåede reduktion er ikke opgjort, da værktøjerne ikke har været til stede. Det er et mål for næste års CSR-afrapportering, at der er måltal og opgørelse over besparelserne, og derfor vil der blive indsamlet data for energiforbrug i bygninger, hvor det er muligt, og via data fra Brunatas billeasing partner.

CO2 udslip

Brunata ønsker at bidrage til en grønnere verden til glæde for både nuværende og kommende generationer. Vi har derfor igangsæt en række forskellige initiativer, der skal sænke forbruget i fremtiden. Nedenfor ses forbrugsudviklingen for Brunatas hovedkontor.

CO2 projekter

'Vi gør en forskel'

El, vand og fjernvarme

Udviklingen er nedadgående for el- og vandforbrug. Årsagen hertil er en aktiv indsats med oplysning til medarbejderne og installation af automatiske tænd og sluk-funktioner, hvor det har været muligt, og at der er installeret vandspareperlatorer på vandhaner. På vand vil der kunne være yderligere besparelser at hente ved fx at udskifte toiletter til vandsparetoiletter. På el-delen kan der informeres om, at skærme og PC'ere skal slukkes ved fyraften og op til weekender.

Forbruget af fjernvarme har en opadgående tendens, og der er ikke umiddelbart nogen logisk forklaring på dette. Der skal være fokus på dette i det kommende år.

Brændstof

Brunatas bilpark består af ca. 100 gulpladebiler, som benyttes dagligt af vores serviceteknikere.

I løbet af året skiftede vi bilparken til en bil, der kører 4 km længere pr. liter diesel. Forudsættes det, at dette ikke var sket, havde vores CO₂-udledning været ca. 88 tons højere. Vi har i sidste regnskabsår kørt 1,8 mio. km. Dette forsøger vi at nedbringe yderligere ved hjælp af vores ruteplanlægningsværktøj og "kør-grønt-kurser" for alle serviceteknikere. Det er vores forventning, at antallet af kørte km og dermed vores CO₂-udledning sænkes yderligere.

Menneskerettigheder

Som et nyt initiativ vil Brunata i forbindelse med indgåelse af nye, og som opfølgning på eksisterende, aftaler med underleverandører støtte sig til FN Global Compact's 10 principper:

Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder

Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne

Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling

Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde

Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde

Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold

Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer

Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed

Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier

Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse

Dokumentation for overholdelse af de 10 principper vil blive efterspurgt i forbindelse med audit, men også ved indledende kontrakt forhandlinger med nye leverandører. Eksisterende kontrakter vil blive gennemgået og opdateret med en reference til de 10 principper.

Brunata har et ønske om at fremstå som en ansvarlig virksomhed der både efterspørger og selv efterlever principperne og tilsikrer opretholdelse af disse ved at foretage en årlig selvevaluering via FN's Global Compact Self Assessment Tool.

Sunde medarbejdere i en sund virksomhed

I Brunata måler vi på medarbejderens samlede sygefravær. Dette inkluderer også fravær, som skyldes længerevarende sygdom.

Fraværet målt som et gennemsnit over de seneste 12 måneder har været svagt stigende. Vores ambition er at nedbringe fraværet. Dette vil vi gøre ved at gennemføre en analyse af, hvad det stigende fravær skyldes og herefter definere konkrete indsatsområder. Der sker allerede nu en tæt opfølgning på fraværet generelt, men også på de få medarbejdere, som har et højt fravær.

Fravær

2016/17: **3,8%**

Målsætning

2017/18: **3,3%**

Personalearrangementer og -initiativer

Vi sætter løbende fokus medarbejderne og giver dem mulighederne for at leve sundt. Således opfordrer vi vores medarbejdere til at deltage i arrangementer som fx 'Vi Cykler Til Arbejde' og 'DHL stafet'.

I maj 2017 deltog 33 medarbejdere i 'Vi Cykler Til Arbejde'. De kørte sammenlagt 5.674 km, som har skånet miljøet for 925 kg CO2.

Vi har netop igangsat et initiativ, hvor vi fokuserer på en sund profil i kantinen. Det skal gøre det muligt for medarbejderen at foretage det sunde valg. Konkret vil vi sætte ind på forplejning til møder samt udfordre vores frokostleverandør i forhold til valg af råvarer og information til vores medarbejdere om, hvad frokosten indeholder (råvarer & energi). Som opstart på dette projekt har Brunata gennemført en brugerundersøgelse blandt brugerne af kantinen.

'Vi tror på mangfoldighed'

Køn

Mænd: 64,4%
Kvinder: 35,6%

Alder

Gennemsnitlig alder
45,12 år

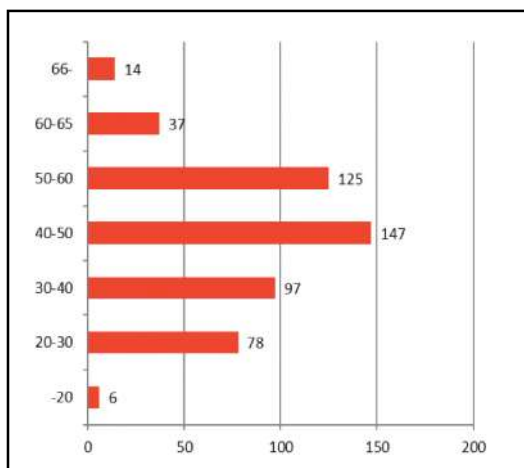
Anciennitet

0-2 år: 83 pers.
2-5 år: 63 pers.
5-10 år: 53 pers.
10 + år: 74 pers.

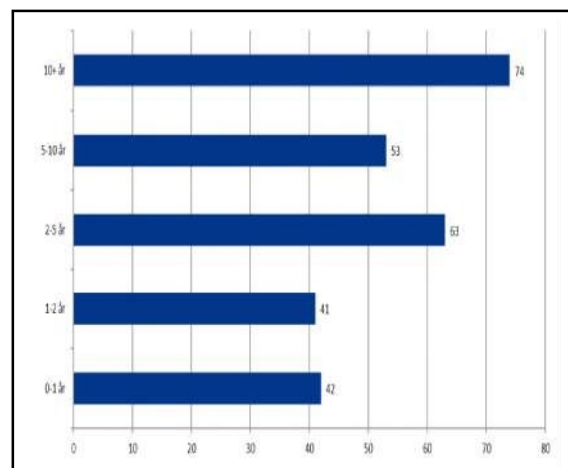
Brunata er en virksomhed med 400 ansatte, hvoraf 280 arbejder i Danmark.

Vi har en stor aldersspredning i organisation og mere end 45 % har været i Brunata i mere end 5 år.

Alder

Anciennitet

Emilie Noel Wehnsou

Account Manager

Hos Brunata eksisterer alle muligheder for at udfordre sig selv. Jeg er ansat som Account Manager i Brunatas afdeling i Viby J, men til dagligt laver jeg meget mere end at sælge. Jeg yder kundeservice, besigtiger ejendomme, er backup for vores mange serviceteknikere og meget mere. Det mest typiske ved mit arbejde må siges at være, at der ingen typiske dage er. Jeg oplever ikke to dage, der er ens, hvilket passer godt til mit ønske om et spændende og udfordrende job. Det, der beskriver Brunata bedst, er 'det forpligtende fællesskab'. Her i virksomheden løfter vi i flok, og det giver en helt speciel ånd til virksomheden, som jeg ikke har set andre steder.

Medarbejderudvikling

I Brunata står Brunata Academy for al intern træning og udvikling af medarbejderne. Formålet med Brunata Academy er at:

- samle al uddannelse ét sted i organisationen
- sikre, at al uddannelse er forankret i strategien og afspejler Brunatas kerneværdier
- sikre det rette udbud og niveau, der matcher Brunatas behov for kompetencer
- sikre dokumentation, certificeringer, overblik, ensartethed og kvalitet

Der er samtidigt nedsat et Brunata Academy Board, som har til opgave at sikre Brunata Academys formål, herunder:

- dokumentation, certificeringer, overblik, ensartethed og kvalitet
- udbud og niveau, der matcher Brunatas behov for kompetencer
- administration af udviklingsaktiviteter

Ledelsesudvikling

Alle ledere i den danske del af Brunata samles 2-4 gange hvert år med henblik på at udvikle de lederkompetencer, der er nødvendige for at være en god leder i Brunata. Emnerne i 2016/2017 var videre implementering af Brunatas 2020 strategi Road To The Future samt håndtering af Brunatas store projektportefølje. Vi har netop revideret vores ledelsesgrundlag, som er koblet til vores værdier:

Vi er et forpligtende fællesskab

- Du spiller de andre gode
- Du gør det nemt at gøre det rigtigt
- Du behandler alle med respekt

Vi er altid i udvikling

- Du sætter ambitiøse og realistiske mål
- Du giver løbende og konstruktiv feedback
- Du forstår forretningen og skaber varig værdi for Brunatas kunder

Vi kan, vil og tør

- Du gør det, du siger – og siger det, du gør
- Du kommunikerer klart og tydeligt
- Du skaber rammer for en åben dialog

Kristian Voldby Olsen

Direktør, Produktion og Logistik

De sidste tre år, hvor jeg har været ansat i Brunata, har virksomheden gennemgået en rivende udvikling og er det fortsat. Jeg synes, det er en utroligt spændende rejse, Brunata er på og er stolt af de flotte resultater, ledelse og medarbejdere har skabt. Mit arbejde består i at sikre en konkurrencedygtig supply chain, hvor jeg sammen med logistik-teamet har fokus på at udvikle leverandører, produktion og distribution ud til vores selskaber. Som direktør for området lægger jeg også stor vægt på at udvikle mine medarbejdere og sikre, at de trives under gode arbejdsvilkår. Ydermere er det en ekstra dimension til arbejdet, at vores produkter og services fremmer bæredygtig adfærd og sætter fokus på miljøforbedringer.

Louise Havning

Kunderådgiver

Som nyansat i Brunatas Kundeservice har jeg fået en grundig oplæring i systemer og produkter, og jeg oplever, at jeg på trods af stor arbejds-mængde alligevel hele tiden har mulighed for at lære nyt og dygtiggøre mig. Sammen med rare kolleger er det spændende at være bindeledet mellem kunden og virksomheden og få det hele til at gå op i en større enhed. Jeg er stolt af at arbejde hos Brunata, fordi Brunata er med til at passe på miljøet ved at begrænse forbruget af naturens ressourcer, og det er i overensstemmelse med min egen overbevisning.

Tino Jeppesen

IT System / Netværks Administrator

Mit arbejde hos Brunata er meget alsidigt, og der er stor variation i opgaverne. Alle dage er forskellige, og der er altid nye og spændende udfordringer. Derudover har jeg gode muligheder for at påvirke min egen arbejds hverdag og har medindflydelse på virksomhedens valg af IT-løsninger. Kulturen i Brunata er meget åben, og ledelsen lytter og agerer på indkomne forslag. Jeg oplever derfor, at jeg bidrager positivt til virksomhedens udvikling, og vi lever bestemt op til vores værdi: 'Vi kan, vil og tør'.

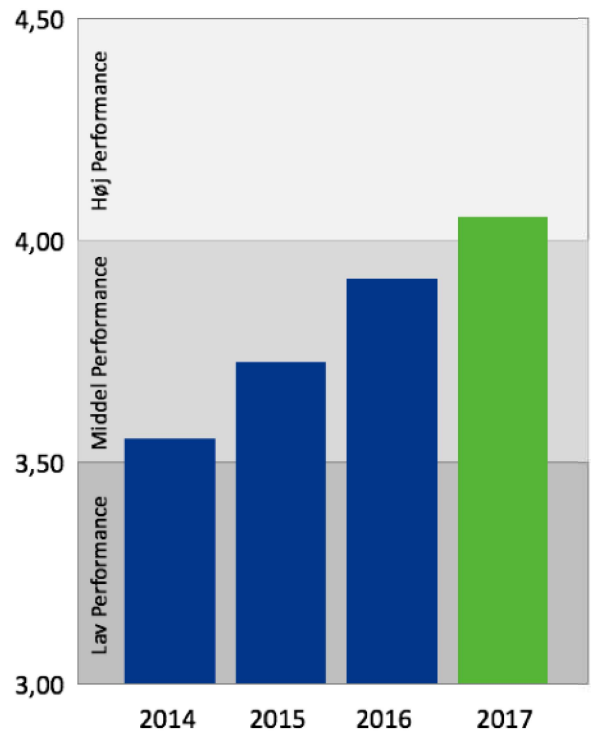

Kulturmåling

Brunata gennemfører hvert år en kulturmåling, og i den forbindelse er der afholdt workshops i alle afdelinger. På disse har medarbejdere og ledere arbejdet sammen om at identificere konkrete aktiviteter, som kan bidrage til, at der skabes den nødvendige kultur for, at Brunata kan lykkes med strategien. Ledelsen i Brunata beslutter hvert år tre fokusområder, der sættes særlig fokus på. I målingen i 2016 var disse fokusområder vores Organisation, Kunder og Marked samt Forretningssystemer.

Resultatet af den kulturmåling, der har været gennemført hvert år siden 2014, har hvert år vist en tydelig fremgang.

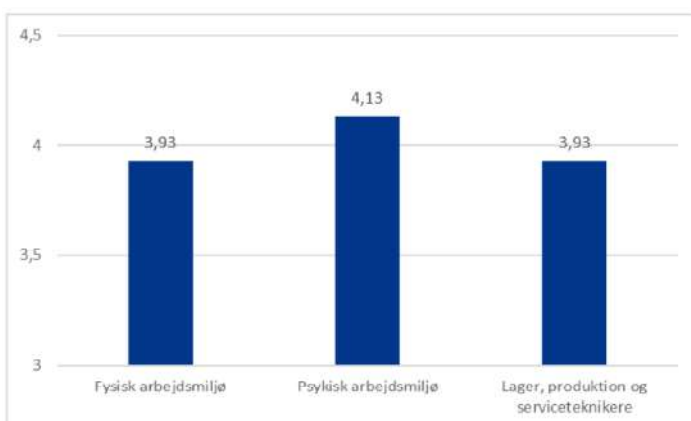
Brunata vil også i august-september 2017 gennemføre en kulturmåling. Målet er igen fremgang i det samlede resultat samt fremgang på de tre fokusområder, som vi udvalgte i 2016.

APV og fokus på sikkerhedsudstyr til teknikerne

I august 2016 gennemførte vi en APV med fokus på fysisk arbejdsmiljø, psykisk arbejdsmiljø samt særlige forhold for lager- og produktionsmedarbejdere samt serviceteknikere.

Resultatet blev behandlet på et møde i AMO og gav ikke anledning til særlige indsatser.

Der har i **2016/2017**

været **10** arbejdsskader.
Samtlige arbejdsskader var af fysisk karakter og uden fravær.

Koncernens resultatopgørelse for 2016/17

	<u>Note</u>	<u>2016/17</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015/16</u> <u>t.kr.</u>
Nettoomsætning		281.169	289.673
Andre driftsindtægter		1.260	3.426
Vareforbrug		(69.329)	(75.136)
Andre eksterne omkostninger		(63.764)	(51.861)
Bruttoresultat		149.336	166.102
Personaleomkostninger	1	(139.955)	(149.609)
Af- og nedskrivninger	2	(4.304)	(5.795)
Driftsresultat		5.077	10.698
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		6.238	0
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		(1.243)	(1.888)
Andre finansielle indtægter	3	5.620	7.644
Andre finansielle omkostninger	4	(7.412)	(11.408)
Resultat før skat		8.280	5.046
Skat af årets resultat	5	(2.012)	(2.864)
Årets resultat	6	6.268	2.182

Koncernens balance pr. 30.04.2017

	<u>Note</u>	<u>2016/17</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015/16</u> <u>t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		5.580	5.826
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		1.335	670
Goodwill		0	0
Immaterielle anlægsaktiver	7	6.915	6.496
Grunde og bygninger		0	5.615
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		2.030	4.407
Indretning af lejede lokaler		246	409
Materielle anlægsaktiver	8	2.276	10.431
Kapitalandele i associerede virksomheder		0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele		116	181
Deposita		2.611	2.532
Udskudt skat	11	49	199
Finansielle anlægsaktiver	9	2.776	2.912
Anlægsaktiver		11.967	19.839
Råvarer og hjælpematerialer		0	2.473
Varer under fremstilling		119	2.305
Fremstillede varer og handelsvarer		14.632	13.746
Varebeholdninger		14.751	18.524
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		48.094	47.116
Igangværende arbejder for fremmed regning	10	4.117	5.303
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		5.988	7.211
Andre tilgodehavender		1.795	2.126
Tilgodehavende selskabsskat		762	1.717
Periodeafgrænsningsposter		6.397	5.554
Tilgodehavender		67.153	69.027
Andre værdipapirer og kapitalandele		178	178
Værdipapirer og kapitalandele		178	178

Koncernens balance pr. 30.04.2017

Likvide beholdninger	3.956	12.589
Omsætningsaktiver	86.038	100.318
Aktiver	98.005	120.157

Koncernens balance pr. 30.04.2017

	<u>Note</u>	<u>2016/17 t.kr.</u>	<u>2015/16 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		500	500
Reserve for udviklingsomkostninger		1.329	0
Overført overskud eller underskud		31.195	26.119
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		33.024	26.619
Egenkapital tilhørende minoritetsinteressers		0	2.759
Egenkapital		33.024	29.378
Udskudt skat	11	2.608	2.209
Andre hensatte forpligtelser	12	2.761	4.017
Hensatte forpligtelser		5.369	6.226
Finansielle leasingforpligtelser		0	590
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		0	8.402
Anden gæld		540	25.153
Langfristede gældsforpligtelser	13	540	34.145
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	13	45	2.410
Bankgæld		9.570	7.334
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		120	15
Leverandører af varer og tjenesteydelser		11.544	8.558
Skyldig selskabsskat		1.728	51
Anden gæld	14	36.065	32.040
Kortfristede gældsforpligtelser		59.072	50.408
Gældsforpligtelser		59.612	84.553
Passiver		98.005	120.157
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	16		
Eventualforpligtelser	17		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	18		
Dattervirksomheder	19		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016/17

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for udviklings- omkostninger t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	500	0	26.119	26.619
Valutakursreguleringer	0	0	137	137
Årets resultat	0	1.329	4.939	6.268
Egenkapital ultimo	500	1.329	31.195	33.024

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016/17

	<u>Note</u>	<u>2016/17 t.kr.</u>	<u>2015/16 t.kr.</u>
Driftsresultat		5.077	10.698
Af- og nedskrivninger		4.304	5.795
Andre hensatte forpligtelser		(1.255)	(4.092)
Ændringer i arbejdskapital	15	9.963	13.666
Pengestrømme vedrørende primær drift		18.089	26.067
Modtagne finansielle indtægter		379	7.644
Betalte finansielle omkostninger		(1.771)	(11.408)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		1.160	(1.196)
Pengestrømme vedrørende drift		17.857	21.107
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(3.196)	(2.228)
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(617)	(1.843)
Salg af materielle anlægsaktiver		777	84
Køb af finansielle anlægsaktiver		(102)	0
Salg af finansielle anlægsaktiver		10.244	0
Modtagne udbytter		0	894
Andre pengestrømme vedrørende investeringer		0	(64)
Pengestrømme vedrørende investeringer		7.106	(3.157)
Optagelse af lån		2.341	5.050
Afdrag på lån mv.		0	(16.722)
Afdrag på leasingforpligtelser		(990)	0
Ændring i anden gæld		(26.578)	0
Ændring i gæld til virksomhedsdeltager		(8.402)	0
Pengestrømme vedrørende finansiering		(33.629)	(11.672)
Ændring i likvider		(8.666)	6.278
Likvider primo		12.589	6.372
Valutakursreguleringer af likvider		33	(61)
Likvider ultimo		3.956	12.589

Koncernens noter

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	123.639	132.675
Pensioner	10.318	10.434
Andre omkostninger til social sikring	5.704	6.500
Andre personaleomkostninger	294	0
	139.955	149.609
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	431	442
	Ledelses- vederlag 2016/17 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015/16 t.kr.
Direktion	5.396	5.739
Bestyrelse	1.782	2.532
	7.178	8.271
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
2. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	2.777	2.174
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	1.527	3.621
	4.304	5.795
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
3. Andre finansielle indtægter		
Renteindtægter i øvrigt	379	580
Valutakursreguleringer	5.241	7.064
	5.620	7.644
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
4. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	1.971	805
Valutakursreguleringer	5.441	10.603
	7.412	11.408

Koncernens noter

	2016/17	2015/16	
	t.kr.	t.kr.	
5. Skat af årets resultat			
Aktuel skat	1.471	489	
Ændring af udskudt skat	549	1.977	
Regulering vedrørende tidligere år	(8)	398	
	2.012	2.864	
	2016/17	2015/16	
	t.kr.	t.kr.	
6. Forslag til resultatdisponering			
Overført resultat	6.268	1.842	
Minoritetsinteressers andel af resultatet	0	340	
	6.268	2.182	
	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Goodwill t.kr.
7. Immaterielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	32.402	7.276	528
Tilgange	1.817	1.379	0
Afgange	(786)	(237)	0
Kostpris ultimo	33.433	8.418	528
Af- og nedskrivninger primo	(26.576)	(6.606)	(528)
Årets afskrivninger	(2.063)	(714)	0
Tilbageførsel ved afgange	786	237	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(27.853)	(7.083)	(528)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	5.580	1.335	0

Koncernens noter

	Grunde og bygninger t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.	Indretning af lejede lokaler t.kr.
8. Materielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	7.497	24.724	8.454
Afgang ved virksomhedssalg o.l.	(7.491)	(2.394)	0
Valutakursreguleringer	(6)	(20)	9
Tilgange	0	617	0
Afgange	0	(9.168)	0
Kostpris ultimo	0	13.759	8.463
Af- og nedskrivninger primo	(1.882)	(20.317)	(8.045)
Valutakursreguleringer	2	1	(3)
Tilbageførsel af nedskrivninger	1.880	0	0
Årets afskrivninger	0	(1.358)	(169)
Tilbageførsel ved afgange	0	9.945	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0	(11.729)	(8.217)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	2.030	246

Koncernens noter

	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.	Andre værdi- papirer og kapital- andele t.kr.	Deposita t.kr.	Udskudt skat t.kr.
9. Finansielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	29.856	181	2.532	199
Tilgange	0	0	102	0
Afgange	0	(65)	(23)	(150)
Kostpris ultimo	29.856	116	2.611	49
Opskrivninger primo	(29.856)	0	0	0
Valutakursreguleringer	37	0	0	0
Egenkapitalreguleringer	(106)	0	0	0
Afskrivninger på goodwill	(1.814)	0	0	0
Andel af årets resultat	677	0	0	0
Udbytte	(681)	0	0	0
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	1.887	0	0	0
Opskrivninger ultimo	(29.856)	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	116	2.611	49
			2016/17	2015/16
			t.kr.	t.kr.
10. Igangværende arbejder for fremmed regning				
Igangværende arbejder for fremmed regning			17.048	17.754
Foretagne acontofaktureringer			(12.931)	(12.451)
			4.117	5.303

Koncernens noter

	2016/17	2015/16
	t.kr.	t.kr.
11. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	1.522	1.429
Materielle anlægsaktiver	(1.621)	(2.065)
Varebeholdninger	112	344
Gældsforpligtelser	0	(88)
Andre skattepligtige midlertidige forskelle	2.546	2.390
	2.559	2.010
Bevægelser i året		
Primo	2.010	
Indregnet i resultatopgørelsen	549	
Ultimo	2.559	

12. Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser består af arbejds- og garantiforpligtelser.

	Forfald inden for 12 måneder 2016/17	Forfald inden for 12 måneder 2015/16	Forfald efter 12 måneder 2016/17
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
13. Langfristede gældsforpligtelser			
Finansielle leasingforpligtelser	0	400	0
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	0
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse	0	0	0
Anden gæld	45	2.010	540
	45	2.410	540

	2016/17	2015/16
	t.kr.	t.kr.
14. Anden gæld		
Moms og afgifter	3.821	4.510
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	8.404	4.018
Feriepengeforpligtelser	12.148	13.355
Andre skyldige omkostninger	11.692	10.157
	36.065	32.040

Koncernens noter

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
15. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	3.773	9.909
Ændring i tilgodehavender	(919)	8.092
Ændring i leverandørgæld mv.	7.109	N/A
Andre ændringer	N/A	(4.335)
	9.963	13.666

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
16. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	19.133	5.713

17. Eventualforpligtelser

Koncernens samlede arbejds- og garantiforpligtelser udgør t.kr. 1.890 (2015/16 t.kr. 3.552).

Koncernen har i regnskabsåret indgået købskontrakter for t.kr. 8.953 (2015/16 t.kr. 12.341) til levering i det kommende år.

Koncernen har påtaget sig husleje-forpligtelser, der på balancedagen udgør t.kr. 2.287 (2015/16 t.kr. 2.521) i opsigelsesperioden.

Derudover er der i koncernen en leasingforpligtelse på t.kr. 16.846 (2015/16 t.kr. 5.713) vedrørende firmabiler.

Koncernens noter

18. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Koncernen har afgivet selvskyldnerkaution overfor koncernens kreditinstitutter for nominelt t.kr. 11.840. Koncernen har afgivet virksomhedspant overfor koncernens kreditinstitutter med t.kr. 30.000 (2015/16 t.kr. 30.000), der giver pant i goodwill og rettigheder, andre anlæg, driftsmateriel og inventar, varelagre samt simple fordringer hidrørende salg af varer og tjenesteydelser med en regnskabsmæssig værdi på i alt t.kr. 51.759 (2015/16 t.kr. 50.796).

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
19. Dattervirk- somheder			
Brunata A/S	Herlev, Danmark	A/S	100,0
Brunata Hungary Kft	Budapest, Ungarn	Kft	100,0
Brunata d.o.o. Croatia	Zagreb, Kroatien	d.o.o.	100,0
Brunata d.o.o. Slovenia	Ljubljana, Slovenien	d.o.o.	100,0
Brunata d.o.o. Serbia	Beograd, Serbien	d.o.o.	100,0
Brunata Enerji Sistemleri Ltd.	Istanbul, Tyrkiet	Ltd.	100,0
Brunata Silesia Sp Zoo	Katowice, Polen	Sp Zoo	100,0
Brunata S.r.l.	Milano, Italien	S.r.l.	100,0
Brunata International Holding A/S	Herlev, Danmark	A/S	100,0

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016/17

	<u>Note</u>	<u>2016/17</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015/16</u> <u>t.kr.</u>
Andre driftsindtægter		529	830
Andre eksterne omkostninger		(10.309)	(3.535)
Bruttoresultat		(9.780)	(2.705)
Personaleomkostninger	1	(10.068)	(8.471)
Driftsresultat		(19.848)	(11.176)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		23.976	13.443
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		(1.243)	(1.888)
Andre finansielle indtægter	2	217	499
Andre finansielle omkostninger	3	(1.484)	(1.259)
Resultat før skat		1.618	(381)
Skat af årets resultat	4	4.650	2.223
Årets resultat	5	6.268	1.842

Modervirksomhedens balance pr. 30.04.2017

	<u>Note</u>	<u>2016/17 t.kr.</u>	<u>2015/16 t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		72.589	56.466
Kapitalandele i associerede virksomheder		0	0
Finansielle anlægsaktiver	6	72.589	56.466
Anlægsaktiver		72.589	56.466
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		20.813	26.013
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		5.988	7.211
Andre tilgodehavender		700	1.031
Tilgodehavende selskabsskat		5.804	5.912
Periodeafgrænsningsposter	7	154	76
Tilgodehavender		33.459	40.243
Likvide beholdninger		3	0
Omsætningsaktiver		33.462	40.243
Aktiver		106.051	96.709

Modervirksomhedens balance pr. 30.04.2017

	<u>Note</u>	<u>2016/17</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015/16</u> <u>t.kr.</u>
Virksomhedskapital	8	500	500
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		19.988	0
Overført overskud eller underskud		12.536	26.119
Egenkapital		33.024	26.619
Gæld til tilknyttede virksomheder		63.550	21.362
Anden gæld		0	4.452
Langfristede gældsforpligtelser		63.550	25.814
Bankgæld		4.890	3.932
Leverandører af varer og tjenesteydelser		520	65
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	37.097
Skyldig selskabsskat		739	0
Anden gæld	9	3.328	3.182
Kortfristede gældsforpligtelser		9.477	44.276
Gældsforpligtelser		73.027	70.090
Passiver		106.051	96.709
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	10		
Eventualforpligtelser	11		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	12		
Transaktioner med nærtstående parter	13		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016/17

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	500	0	26.119	26.619
Valutakursreguleringer	0	0	137	137
Årets resultat	0	19.988	(13.720)	6.268
Egenkapital ultimo	500	19.988	12.536	33.024

Modervirksomhedens noter

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	9.326	7.988
Pensioner	428	382
Andre omkostninger til social sikring	20	25
Andre personaleomkostninger	294	76
	10.068	8.471
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	4	5
	Ledelses- vederlag 2016/17 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015/16 t.kr.
Direktion	4.591	3.423
Bestyrelse	1.253	1.750
	5.844	5.173
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
2. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	217	253
Renteindtægter i øvrigt	0	1
Valutakursreguleringer	0	245
	217	499
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
3. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	1.065	534
Renteomkostninger i øvrigt	355	545
Valutakursreguleringer	64	180
	1.484	1.259
	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	(4.642)	(4.121)
Ændring af udskudt skat	0	1.500
Regulering vedrørende tidligere år	(8)	398
	(4.650)	(2.223)

Modervirksomhedens noter

	2016/17 t.kr.	2015/16 t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	19.988	0
Overført resultat	(13.720)	1.842
	6.268	1.842
	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	64.465	29.856
Tilgange	52.604	0
Afgange	(43.292)	0
Kostpris ultimo	73.777	29.856
Opskrivninger primo	(7.999)	(29.856)
Valutakursreguleringer	100	37
Egenkapitalreguleringer	68	(106)
Afskrivninger på goodwill	0	(1.814)
Andel af årets resultat	18.288	677
Regulering interne avancer	(617)	0
Udbytte	0	(681)
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	2.253	1.887
Tilbageførsel ved afgange	(13.281)	0
Opskrivninger ultimo	(1.188)	(29.856)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	72.589	0

	Hjemsted	Rets- form	Ejer- andel %
Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:			
S.C.ELSACO BRUNATA S.R.L	Bucuresti, Romania	S.R.L	50,0

7. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger vedrørende næstkommende regnskabsår.

Modervirksomhedens noter

	<u>Antal</u>	<u>Pålydende værdi t.kr.</u>	<u>Nominal værdi t.kr.</u>
8. Virksomhedskapital			
Aktier	4	75	300
Aktier	1	200	200
	<u>5</u>		<u>500</u>

	<u>2016/17 t.kr.</u>	<u>2015/16 t.kr.</u>
9. Anden gæld		
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	2.445	(2)
Feriepengeforpligtelser	0	155
Andre skyldige omkostninger	883	3.029
	<u>3.328</u>	<u>3.182</u>

	<u>2016/17 t.kr.</u>	<u>2015/16 t.kr.</u>
10. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	<u>331</u>	<u>267</u>

11. Eventualforpligtelser

Selskabet er administrationselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

12. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Moderselskabet har afgivet selvskyldnerkaution overfor bankgæld i Brunata A/S op til t.kr. 11.840.

13. Transaktioner med nærtstående parter

Alle transaktioner indgået med nærtstående parter i regnskabsåret har været på markedsmæssige vilkår.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for C (mellem).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusiv moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet, herunder lejeindtægter og gevinster ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter regnskabsårets vareforbrug målt til kostpris reguleret for sædvanlige lagernedskrivninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter forholdsmæssig eliminering af interne avancer og tab.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder består af renteindtægter mv. fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder består af renteomkostninger mv. fra gæld til tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjenningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør 10 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	50 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

Anvendt regnskabspraksis

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehaver hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles i både koncernregnskabet og moder-virksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehaver hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden eller koncernvirksomhederne i øvrigt har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende associerede virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen, og unoterede kapitalandele, der måles til kostpris. Unoterede kapitalandele nedskrives til eventuel lavere nettorealisationssværdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationssværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealisationssværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealisationssværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede obligationer og kapitalandele, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, returvarer, tab på igangværende arbejder for fremmed regning, besluttede og offentliggjorte omstruktureringer mv.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontrakternes løbetid som en finansiell omkostning.

Anvendt regnskabspraksis

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasing-perioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likvideme ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.